

Τὰ Κύθηρα

Πρὸ τοῦ κ. Delage οὐδεὶς ἐγνώριζε κατὰ τίνα τρόπον εἰσχωρεῖ τὸ ζῶον ἐν τῷ καρκίνῳ. Ἡ ἰδέα μεταναστεύσεως τοῦ σακκιδίου ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ θύματος δὲν εἶχεν ἔλθει εἰς οὐδένα, πολλοὶ δ' ἐσφάλλοντο, ἀναζητοῦντες τὴν νύμφην ὑπὸ τὴν κοιλίαν, ἔνθα ἀπαντᾷ τὸ ἀκαίον ζῶον. Ὁ κ. Delage δι' ἐπιμόνων παρατηρήσεων κατώρθωσε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ σακκίδιον, ἵνα φθάσῃ εἰς τὴν κοιλίαν, εἰσχωρεῖ διὰ τοῦ ποδός, καί, πρὶν ἐπιφανῆ ἔξωθεν, διάγει βίον ἐσωτερικὸν κεκρυμμένον.

Ἄπαξ προσκολληθὲν εἰς τὸν πόδα τοῦ καρκίνου τὸ σακκίδιον μεταβάλλεται τὰ μέγιστα. Πρὸς τὸ πρόσθιον αὐτοῦ μέρος σχηματίζεται κεντρίον, δι' οὗ διατροπῶν διανοίγει εἰς ἑαυτὸ ὁδὸν ἀνὰ μέσον τῶν περιβλημάτων τοῦ καρκίνου. Κατὰ τὸν ἐπικίνδυνον τοῦτον ἀγῶνα πλείστα σακκίδια ἀπόλλυνται· ὅταν ὅμως κατορθώσῃ τοῦτο, τὸ παράσιτον ἐξασφαλίζει ἐαυτῷ βίον ἄνετον ἐν τῷ μέλλοντι.

Τὸ σακκίδιον κατασταθὲν ἐσωτερικὸν πάσχει ὀλοσχερῆ ἀνανέωσιν· ἀπαντες οἱ ἱστοὶ αὐτοῦ ὑγροποιοῦνται, ὅπως μετ' ὀλίγον ἀνασυστῶσι βαθμηδόν. Τοῦτο μετατίθεται βραδέως ἀνὰ μέσον τῆς κοιλότητος τοῦ σώματος τοῦ καρκίνου, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κοιλίας αὐτοῦ, ἔνθα παχυνόμενον σχηματίζει ἐξοίδημα ἐν ἀρχῇ μικρὸν, βαθμηδόν ὅμως αὐξανόμενον καὶ λαμβάνον μέγεθος λεπτοκαρῶν.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ περιέργου τούτου ζῶου. Ἄν ἡ Ζωολογία ἤρκειτο μόνον εἰς τὴν παρατήρησιν, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γνωσθῶσιν ἡ ἀνατομικὴ καὶ ἡ ἐμβρυολογικὴ καὶ τὰ περίεργα φαινόμενα τῆς νεανικῆς διαβιώσεως τοῦ ζῶου, ἅτινα διεξήλθομεν; Ἄν μὴ ὑπῆρχον τὰ ἐπιθαλάσσια ἐργαστήρια, θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀποκαλυφθῶσιν ἅπασαι αὗται αἰ ἀλήθειαι;

Καὶ μήπως εἶναι μόναι;

Μήπως ἐν τῷ ἐπιθαλασσίῳ ἐργαστηρίῳ τῆς Ὁδησοῦ ὁ Kowalewsky δὲν συνήγαγε τὰ στοιχεῖα τῆς διαπλάσεως τοῦ Ἀμφιοξέως καὶ τῶν Χιτωνωτῶν, ἐξ ὧν τοσαύτη διεγύθη λάμψις ἐν τῇ Ζωολο-

γίᾳ καὶ διεφωτίσθη ἡ τῶν Σπονδυλωτῶν ἱστορία;

Ὁ ἀγνοῶν τὰ θαλάσσια ζῶα, λέγει ὁ Κάρολος Vogt, δὲν δύναται νὰ καλῆται Ζωολόγος.

Τοιαύτης οὔσης τῆς νεωτέρας Ζωολογίας, καθορῶντες τὴν περίξ ἡμῶν παντελῆ ἔλλειψιν μέσων, δὲν ἐννοοῦμεν μηδ' ἐπὶ στιγμὴν ν' ἀπελπισθῶμεν· βεβαίως τελευταίως τὰ οικονομικὰ τοῦ Πανεπιστημίου δὲν ἐπιτρέπουσιν ἐξοδα πολλὰ· ἀλλ' ἐκ τῶν μικρῶν ἐκείνων, ἅτινα δύναται νὰ παρέχῃ τῇ ἐπιστήμῃ, καὶ εἰς τὴν φιλομουσίαν τῆς Κυβερνήσεως στηριζόμενοι, ἐλπίζομεν, ὅτι τὰ πάντα θὰ ἐπιτευχθῶσι καὶ ἡ ἡμετέρα ἔδρα θὰ ἔχῃ ἴσως τὸν ἐπιθαλάσσιον αὐτῆς σταθμὸν ἐν Φαλήρῳ. Διότι, τίς οἶδεν, ἂν ὁ ἀοίδιμος εὐεργέτης τοῦ Πανεπιστημίου Δωρόθεος ὁ Σχολάριος κληροδοτῶν τῷ Πανεπιστημίῳ τὰς ἐν Φαλήρῳ οἰκίας, δὲν ἐνεπνεύσθη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς Θεᾶς ἐπιστήμης, προσενεγκῶν ταύτη τὸ μέλλον ἐνδιαίτημα πρὸς εὐχερεστέραν καὶ σημαντικωτέραν ταύτης λειτουργίαν;

Πρὸ τούτου ὅμως θὰ διοργανώσωμεν τελειότερον τὰ τοῦ Φυσιογραφικοῦ μουσείου οὕτως, ὥστε οἱ ἐφιέμενοι νὰ συμπληρῶσι τὰς ἐκ τῆς διδασκαλίας γνώσεις τῶν δι' αὐτοψίας τῶν ζῶων. Θὰ ἐπιτευχθῆ δὲ καὶ ἡ ἰδρυσις ζωολογικοῦ ἐργαστηρίου ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλης τινὸς ἐργασίας, ἐντὸς μικροῦ συντελεσθησομένης.

Τὰ ἐργαστήρια ἀποτελοῦσι τὴν καρδίαν τῶν Πανεπιστημίων· ἐν αὐτοῖς ὁ φοιτητὴς διδάσκειται τὴν χρῆσιν τῶν ἐργαλείων, τῶν ἀντιδραστηρίων, γυμνάζεται ἀνατέμνων διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς καὶ μαθηάνει ἀπάσας τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστήμης. Ἄνευ τοιούτων νῦν δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ Πανεπιστήμιον. Διότι τὰ Πανεπιστήμια δὲν εἶναι μόνον ἡ πηγὴ τῶν ἡμετέρων γνώσεων, ἀλλὰ καὶ τὰ μέρη, ἐν οἷς αἱ γνώσεις ἡμῶν κλλιεργοῦνται καὶ διατηροῦνται. Πράττοντες οὕτω πιθανὸν νὰ ἐξεγείρωμεν τοὺς ἐπικριτὰς· διότι ἐν τοῖς τελευταίοις τούτοις καιροῖς εἰς πολλῶν τὸν νοῦν παρ' ἡμῖν ἐπῆλθε τὸ ἐρώτημα πρὸς τί αἰ ἐπιστήμαι; Οἱ πολλοὶ μετροῦσι τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιστήμης ἀπὸ τῶν ὠφελίμων ἐφαρ-